

દરબાર મેફીલ

૩. બેંગલુરુના આનંદ શર્મા-મુદ્રા

આર આના

Copy Right by C. M. Shah

વાંચવા લાયક પ્રખ્યાત થયેલી વાર્તાઓ

ગજરામારની વાર્તા (અણખાનીતીનો પુત્ર)	૦ ૮-૦
સદેવંત સાવર્જીયા (ગ્યાહ ભવની વાર્તા) ...	૦-૮-૦
ખરાસ કસ્તુરી (ભેદી ખતાવથી ભરપૂર) ...	૦-૮-૦
શ્રી ચરીત્રની વાર્તા (શ્રીઓની કપટલીલા)	૦-૮-૦
બોલતો પલંગ (અદ્ભુત વાર્તા) ...	૦-૮-૦
માન મુસાફરી (સાત પદ્મોની વાર્તા) ...	૦-૮-૦
પતી કે પીશાય ...	૦-૮-૦
ખુની કોણ ? (ક્રિડકટ્ટીવ વાર્તા) ...	૦ ૮-૦
ખીરખલ બાદશાહ માટી (હાજર જવાબ વાર્તા)	૦-૮-૦
રાજ ભરથરી (સચીત્ર વાર્તા) ...	૦-૮-૦
મુખમતી મેઘાણી ...	૦-૮-૦
વરધેલી વીણા ...	૦-૮-૦
કપડસીંહનું કાવત્રું (સંસારીક કાવાદવા) ...	૦-૮-૦
ખેવકા મુનોમ (કોમીક વાર્તા) ...	૦-૮-૦
નારી કે નાગણ (પ્રપચથી ભરપૂર) ...	૦-૮-૦
લલનાની લીલા અથવા રમણી રહસ્ય ...	૦-૮-૦
સોળ વર્ષની સતી ને નવ વર્ષની પતી (૨૦ ભાગ પ્રમાણે) ૦-૦	
સુરતીલાલ નાવેલ (૧૬ ચીત્રા પાકું સોનેરી પુઠું) ૧-૮-૦	

દરેક બુકો વી. પી. પોસ્ટથી રવાના કરવામાં આવશે

માલ મંગાવનારાઓએ પોતાનું સરનામું હમેશાં ચોખ્ખાં

અક્ષરે લખતાં રહેવું. દરેક માસની કીમત ઉપર પોસ્ટજ

વી. પી. ખર્ચ વધુ—ખીજ કાર્મણ પુસ્તકો માટે પુણે.

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

ગણીતગાવ.—સુરત.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૮-૨૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ દરબાર મસ્જીદ

વિષય ધર્મ : ૪

II
1926

2001-708 55-76

Uthachal

966

11/11/1926

हरप्यार-म'झील

नध-गजल-मुसतेहजाहे-शम्श-

या अहमदे मुरसल हु गीरदतार तुम्हारा-मील नवे खुदारा,
 यह नाम हुवा हु सग बाजार तुम्हारा, मील नयो खुदारा.
 भरता हु तपे छीजसे अय यकमे भरादर-आग हाल हे अनतर,
 सहदेके के-शीर मुजसे नही पीयार तुम्हारा-मील नयो खुदारा.
 पुछो नो कभी मुजमे के हे कीसका तु शयदा-केहदु येदी हारा-
 मुजके हे इकल धराके-डा आजार तुम्हारा-मील नयो खुदारा.
 तालीय हु नमे जीवले दुमाका नज्जु का-अय वालीये दीये मतहा,
 कारी हे मुजसे सीये दीवार तुम्हारा मील नयो खुदारा.
 कुरआन हु सो नसे गुल्लाये तेरी लेलु-इला न समाधि,
 अक बार हो गग ज्वायमे दीदार तुम्हारा-मील नयो खुदारा.
 गर दर मुहज्जतका मदी आपको आवर-अय दीनके सरवर-
 सो देयो मेरी नमस्ते भीमार तुम्हारा-मील नयो खुदारा.
 होबाहेसया गैरेमुये यसरय तेरा नना-छतरतसे ये केहना,
 भयेन हे ये "शम्श"-की दील अइगार तुम्हारा-मील नयो खुदारा.

1955/1/18
12/1/21

जीपीसर्वर सञ्चालन (२)

नई-गञ्जल—

—:□:—

तेरी आंखोंने ये कह दिया, नदुसा नकशा कर दिया,
सुटकाया लेकर जंगलमें दूर पयदा कर दिया.
हीलके ठेका ठेके कीसे हमने कीसीकी यादमें,
पहेले जुनजाना था हील अथ हमने काय्या कर दिया.
अक ही मीठीसे दोनों को जनाया था मगर,
शान उसकी मुजको मजनुं-तुजको लयला कर दिया.
तेरेही यशमे करमसे शाकीअे जंदा नवाज,
जरे को पुरशीद जार कतरे को दरया कर दिया.
मारहेना जार जलाना कामहे माय्यशुक का,
आंखसे मारा लगे नाजुकसे जीन्दा कर दिया.
हील तडपकर जम जन कर जार तडपकर रेह गया,
क्या लरी मेहड़ीलमे साकीने छिशारा कर दिया.
छशकडी मजजुरयां पुछे जुलेयां से कोम,
मीसरके जाजरमे गुमुदको इस्वा कर दिया.

नई-गञ्जल—“याहे-नभी”—

हे दा आलममें सजका दृक्षारा नभी,
हे जुदाका पीयारा हमारा नभी.
आसीयो को नहिं जोड़े मेहशर जरा,
हे जहां का सहारा हमारा नभी.
मेहरे रन्जे अलम में हंय गरकाव हम,
पार सग जये जेडा हमारा नभी.
रोशनी उसकी मेहरे सुन्वर में हे,
जुर जाहीक काहे क्या सीतारा नभी.

(3)

અરશ પર પોહ્યે જસદમ રમુલે ખુદા,
હકને હંસ કર પુકારા હમારા નખી.
હિસ કે પરતોસે દુન્યામે હે શેશની,
અરશે હક કાહે તારા હમારા નખી.
હલ હુઘ મુશકીલે અપની બસ એક આન,
દમતે જસ દમ પુકારા હમારા નખી.
હિન્દ મેં ક્યું નહી મય રેતા રહું,
મેં ધિર હું ઉધર હે હમારા નખી,

સજનવાણી-ગઝલે-સતાર-તર્જ-કંવાલી-

તું દીલબર હે તો મેં દીલ હું, તું ગુલશન હય તો મેં ગુલ હું,
અગર ગુલશનકા ગુલ હે તું, તો મંચબી તેરા બુલબુલ હું-તું.
અગર તું યાર હે મેરા, તો મંચ દીલગાર હું તેરા,
અગર તું ચહેરે અનવર હે તો મંચબી જુલ્ફ મુમબુલ હું-તું.
તું ખુરશીદ હે તો મય જરી, તું દરિયા ઔર મેં ખતરા,
અગર તું શીપ હે તો મંચબી, માતી હિસમેં ખેમુલ હું-તું.
અગર તું તેજ-મૌલા હે, તો મંચબી ઢાલે-અહેમદ હું,
અગર તું હય શહીદ કરખલા, તો મંચબી દુલદુલ હું-તું.
અગર તું નુર હય જાના, તો મંચબી નુરકા ધર હું,
અગર સતાર હય શયદા, તો મંચ દિવાના ખીલકુલ હું-તું.

સજનવાણી-ગઝલે-સતાર-કંવાલી-

સીસા હે મસ્તી મેં ઝોર, મસ્તી મેરી સીસેમેં હૈ,
ક્યોં ન પીવું શૌખસે, મેરાહી દીલ સીસેમેં હે.—સીસા.
અયે ખખરો યા ખરો, અખ પંખે શહી અમ મુતા,
હય પરીકે હાથમેં સીસા, પરી સીસેમેં હે.—સીસા.

(૪)

પાતે જાહીય જામલે, સાક્ષીસે તલખ કર દોડકર,
ખુલ ગઈ તકલીર મેરી, હરધરી સીસેમેં હે—સીસાં
એક ચીલ્લુ અખ પીલા, સતાર અપને ચારસે,
ક્યા કહું મેરી નગર, અખ હરધરી સીસેમેં હે—સીસાં

મઝલે-ફીદા.

—:—:—

સદગમીં અલ્લા ક્યા હે હરશીઝ. અજમેરકી
ફીર દેખા મુજકો બહારે ખુશ-નુમાં અજમેરકી.
સેઝ કરતા હું ખુદાસે ઇલતીખ અજમેરકી,
માંગતા હું શાહે તયબાસે દુઆ અજમેરકી.
આતી હે શોકે ઝીહારતેં યહાં ખલકે ખુદા,
બડગઇ તોશીર ક્યા તુઝસે શાહા અજમેરકી.
જાનીસારે ખવાળ સાહેબ હો ગયા હું અય ફીદા,
જયઝી ક્યું કર મેરે દીલસે વીલા અજમેરકી.

“પીરાને કલીમર”—કન્વાલી-ચાર-ખેત—

કાકુલકી તરાહ આપ જો બલ ખાચે હુવે હો,
માલુમ હુવા ગયરકે બહકાયે હુવે હો.—
જના નહિ રહેનેકા સદા એક જમાના,
આજ ઓર હય કલ ઓર નહિ ઇશકા ફીકાના.
હો જાએગા ચંદરોઝ યે હુશ્ન રવાના.
જસ પરકે મેરી જાન તુમ ઇતરાયે હુવે હો.—
અલ્લાહ કરે આપ બી આશીક હોં કીશીપર,
ઓર હિસકે સીવા ચેન ના આયે તુમે દમભર.
માલુમ હો તખ ઇશક ઇસે કહેતે હય દીલખર,
મેરી તરાંહ તીરે સીતમ ખાએ હુવે હો—

(૫)

ક્યું ટેડી નઝર આજ હે ક્યા દીલમેં હય હતી,
મુહ સુરખ હે ગર માયે છો હો યા નેશે જવાની.
યા ગેરયે કુછ કે આપસે લગાઈ મેરી જાની,
તે વરસે નુમાયાં હય કે બલ ખાયે હુવે હો.—
ઉસ શોકને દેખા ને મુઝે મુશતેરા હરા હે,
ફરમાયા **જમાલ** અય ક્યું આજ પગેશાં.
લો આજકી સખ હોઈગે હમ આપકે **મહેમાં**,
અરમાંત નખાકી રહે તરસાયે હુવે હો.—

ગઝલે-તાહેર.

—:□:—

અજલ એક દીન સખકો આકર રહેગી,
જુસે જાન કહેતે હેં જાકર રહેગી.
મઝા મૌતકા સખકો અખના પડેગા,
યે **મીઠીમ** એક દીન મીલાકર રહેગી.
કઝાકો યે સમજો કે સર પર ખડી હએ,
યે **હસતી** કે શખકી **મીઠાકાર** રહેગી.
ખુલી હએ અખ આંખે ન ભુલો અજલકો,
યે કઝા લહદમેં સુલા કર રહેગી.
અજખ જુરકી બાલી પર બેઠી હે આકર.
તો દુન્યાસે ઉસકો ઉઠાકર રહેગી.
ન છોડેગી પ્યાસી **મોહખખત-નખી** કી,
શરાખત તહુરા પીલા કર રહેગી.
કઝા આઝેગી જાન જાઝેગી **તાહેર**,
બો આકર રહેગી યે જાકર રહેગી.

(૬)

નધ-ગઝલ—તળે-કંવાલી—

તેનામેં રૂપ ખવાળ હમારે સમા રહ્યા હય,
 ઘટવટમે વે સાંવરીયા રંગત દીખા રહ્યા હય.
 મોરલી બળકે કાયા-કીયા મોહે દીવાના,
 બેગી બનાકે મુજકે દરદર શીરા હગ હય.
 સખીયા સુતો હમારી બચેગા બેકરાની,
 શુરકા ઉકડે સાખીર સુરત દીખા રહ્યા હય.
 ખીચતા હય દીલ હમારા દુરી નહી ગવારા,
 કાયદ હમારા પ્યારા હમકો ખુલા રહ્યા હય.
 ખવાળકે ફવારે આકર કહે દો યે મુશી સાખીર.
 અફઝાકયે સીતમગર મુજકો સતા રહી હય.

મઝલે-ગકુર—કંવાલી—અમીરનન, અહમદાવાદી-

યા ગયેરસં રહે યા હમ્સે મુલાકાત રહે,
 જન જાતી રહે કયા ગમ હે મગર ખાત રહે.
 સરંકે કટનેકા મુઝે ગમ નહીં પર ગમ યે હે,
 ખાત વોલ કીજયે જસમેં કે મુલાકાત રહે.
 નીંદ આંખામેં હે શરમાઇ હુઈ હે ચીતવન,
 સય ખતાઓ કે મેરી જાન ક્યાં રાત રહે.
 નજ્બકે વક્ત મુઝે છોડકે જાતે હો ક્યાં,
 છંદગી-ભર તો મેંડી જાન મેર સાથ રહે.
 જામ હાથોમેં રહે તાકમેં ઇમાન રહે,
 હાય ઇસિ ઇશકમેં હિંદુ ન મુસલમાન રહે.
 ખાત જાનેકી જબી દીલમેં ખુશી હોવે ગકુર,
 આરબી સાથ રહે મોસીમેં બરસાત રહે.

(૭)

“જાન-ઘરક” — ગઝલ —

આશક કો યાર તુને બીચીલ બનાકે મારા,
 દેખા જીવરકો જાલીમ જોખન દીખાકે મારા.
 તીફલીકી કુચ હે શોકી, કુચ હી જવાની ઉડતી,
 નીકલા જીવરસે જાલીમ જોખન દીખાકે મારા.
 મેરી તરફસે કાસીદ ઈસ ગુલસે જાકે કહેના,
 આશીક કી કુચ ખખર હે જીરકો કાકે મારા.
 આયા જો સદરપર હમારાથી નજાકત,
 લાખું અદાસે ઉસને એક ધૂલ ઉડા કે મારા.
 હશમત મેં કયું હે ખીચતા આકર ગલેસે લગ જા,
 બેઠે બીડાએ તુને ઉલ્કત બગાકે મારા.

ગઝલ-વાસીલ-કુવાલી —

કુના હર ચીઝ કો હય ઓર બકા અદલાહી અદલા હય.
 દીલે નાંદાં દો આલમમેં સદા અદલાહી અદલા હય.
 કરેં કયા જાકે બયતુલ્લાહમેં અય ઝલિફે મુસદ્દિક,
 હમારે ખામએ દીલમેં જસા અદલાહી અદલા હય.
 જહાં દેખા હય હમનેં એક ઇસીકા જલવગર દેખા,
 હરમમેં ખુત કદમેં જાખજા અદલાહી અદલા હય.
 ક્લીસામેં હરમયે દયરમેં મુરગાને ગુલશનમેં,
 જીવર દેખો ઉધર મુઝહો સામ અદલાહી અદલા હય.
 ન જા તુ અય દિલે નાંદાં ન તુ ઇસ નકશે જાહીર પર,
 યહે દુનીઆ ચાર દીનકી હય સદા અદલાહી અદલા હય.
 જખાં પર મોહરે ખામોશી હય લેઝાન શીરબી અયે વાસીલ,
 હમારા તાયરે દિલ કહે રહી, સદા અદલાહી અદલા હય.

રંડીબાળેડી મરમત—તળે—ખ્યાલ—

રંડી નહીં કીસીકી યાર અય ધરબાર હુટાને વાલે,
 ઈસમે વફા નહીં જનહાર, અય ધરબાર હુટાને વાલે.
 હય ઝુટા ઇશકા પ્યાર, સખ નકલી કારોબાર,
 ઈસમે નફઆ નહીં હય યાર.....અય.
 હિસને દેખા શેઠ હય જીરફો, યહે જલમેં લાએ ઉતકા,
 ખાંકે માલ કહા તુમ કીસીકી, અય ખેટા મુરબી વાલે....અય.
 જીરફે પાસ હો ડેમઅસર મોટર, બસ મર ગઈ રંડી હિસ પર.
 ફિર હિસકા ઉડાયા છપ્પર, છકડા બગી મોટરવાલે...અય

ગઝલે-દીલબર—કંવાલી—

નામીં ને ફલાતુંથા વો ફર જના મેહી હું,
 કહેતે યહ જીસે ક્યસ વો દીવાના મેહી હું.
 મેં કાખા હું વો શેખ જીસે કરતે હેં દીજદા,
 હિંદુ જીસે પુજતે હે વો ખુમખાના મેહી હું.
 મનસુરે બના વો ને ચઢહા દારકે ઉપર,
 બોલા અનહલ હમ થા વો મગ્તાના મેહી હું.
 મે વો હું જલા દીલ જીસે કહેતે હેં ક્યાખા,
 મય જીસમેં સમાતી હય વો પયમાન મેહી હું.
 એહમદ બના ઝોર મીમકે પરદેમેં છુપાયા.
 દીલબર મેહી. વો દીલબરે જનાના મેહી હું.

નઈ-મઝલ—કંવાલી—

દિલ લે ગયા હમારા દિલદાર હસતે હસતે,
 ક્યા કામ કર ગયા વોહ યાર હસતે હસતે.
 ચારો ઝરા ચલો તુમ લાઓ હિસે મનાકર,
 વોહ હો ગયા હય હમસે ખેટાર હસતે હસતે.

(૯)

મળલીસમેં આશકોંકી અખર મેં તેરી દેખું,
આપસમેં ચલ રહી હય તલવાર હસતે હસતે.
યારો ન સહેલ સમગે તુમ હાલ નાંતવાકા,
અયસા ન હો મરે યેહ ખીમાર હસતે હસતે.
ગર શોક દીદ હય પોંહયેગે ઉસકે દર તક,
દેખેગે હમ યુસાફિર દીદાર હસતે હસતે.

મઝલે-નાદીર-તજે-કન્વાલી-

ગર ખોડ હર્શકા હય અલ્લાહસે લો લગાલે,
દુન્યામેં કયા મઝા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.
પીલે મયે મોહબ્બત, કર યાદ અપને રખકો,
કયા ખુશ યેહ નશા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.
મત જા કીસીકે દરપર મત માંગ તું કીસીસે,
ખેકાર ફિર રહા હય અલ્લાસે લો લગાલે.
તુ ચાલમે ન આના ઉસ ખેસવા કે હરગીઝ,
દુન્યા જુરી બલા હય અલ્લાસે લો લગાલે.
જો માંગના હય તુજકો સો માંગ અપને રખસે,
દરબાર વોહ ખુલ્લા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.
સખ યાદમેં ઉશીકી સરકા ઝુકા રહે હંય,
કયા શાહ કયા ગદા હય, અલ્લાહસે લો લગાલે.
નાદિર કીયે નશીહત અખ ગૌરસે તુ સુન લે,
યેહ સખસે કેહ રહા હય અલ્લાહમે લો લગાલે.

મઝલે-દાગ-તજે-કન્વાલી-

વહાંબી તું વહાંબી તું ઝમીં તેરી ફલક તેરા,
કહીં હમને પતા હરગીઝ ન પયા આજ તક તેરા.

(૧૦)

સીકાનો જાતમેં યકતા હે તુ અય વહીદિ મુતલક,
 ન કોઈ તેરા શાન્તી હે ન કોઈ મુશ-નરક તેરા.
 તેરે કયઝે કરમસે નારો તુર આપસમેં યક દીલ હેં,
 સના-ગર યક જ્યાં દરઝેક હે જીનો મલક તેરા.
 કીસીકો કયા ખબર કયું ખયરો શર પયદા કીયા તુને,
 કે જો કુછ હે ખુદાઈમેં વોહ હે બે-રોમો શક તેરા.
 ન જલતા તુર કયું કર કીસ તરેહ મુસા ન ગશ ખાને,
 કહાં યે તાબો તાકાત જલવા દેખે મદમક તેરા.
 દુઆ યે હે કે વકતે મર્ગ ઉસકી મુશકીલ આસાં હો,
 જ્યાંપે દાગકે નામ આય, યા રબ યક બ યક તેરા.

મઝલે-કાદીર—નઈ-કબાલી—

અજબ નાજી અદાસે જાતે મન બન કનકે આતે હેં,
 કમરકેા ખમ તના છાતી ચટક દામનસે આતી હે.
 લગાકે આંખમેં કાજલ બનાકે જુલફકા કુંડલ,
 જમાકે હોટાપે મીરસી સનમ દરસનકો આતે હેં.
 પેહનકે પાયેલે પંજન ચલે આતે હેં મન-મોહન,
 કે ગોરે ગોરે હાથો પર તુઝે કગન સોહાતે હે.
 ખડે હેં ચારબી દો-ચાર લગાકે ઈરક કા ખાજર,
 ખુશીશે આજ અંગીયામે નઈ જોખન સમાતે હેં.
 અરે કયું સો-રહા કાદીર મેં આઈ હું તેરી ખાતીર,
 કે છડીયાં માર કુલોકી તુઝે મોહન જગાતે હેં.

મઝલે-અસ્મી.

—:□:—

કીસ તેઝીસે કરબલમે ખીજાં હાએ ચલી હે,
 એક આનમે પામાલ દુવા ખાગે-અલી હે.

(૧૧) ૧૨૯૨૨

ધસિયાંકી મુસીબતસે બચી ઉમ્મતે **એહમદ**,
 જસદમ મરે શબ્દીરપે શમશીર ચલી હે.
 જોહર કા જગરબંદ **મોહમ્મદકા** નવાસા,
 કૌનેનકા મુખતાર હુસેન-ધખ્તે **અલી** હે.
 મુસ્લીમ કે પીમર કેહતે થે યેહ વકત શહાદત,
 વેહશત ભરી કુફ્રી હર એક ગલી હે.
 જન દેનેકો તૈયાર હુવા હકકી રજા પર,
 હર શાહકા મેહમાન સર્ધયદે **અજલી** હે.
 ગીરબાત બના ખુશ્ક, ગુલુએ અલી અસગર,
 યાની કે ઈવજ તીરકી ખુષાર ચલી હે.
 સાબ એહલે ફલક કેહતે લગે વાહરે હીમ્મત,
 લાખો કે મુકાબીલમે હુસેન ધખ્તે **અલી** હે.
 સર અપના કટાને હેં પએ ઉમ્મતે **અહમદ**,
 ક્યા આસીયાં પર શકકતે અવલાદે **અલી** હે.
 હે આપકી યેહ દર્દ ભરી નજમ મઝેદાર,
 હર દ્દઝ “**અસીમ**” આપકા મીસરીકી ડલી હે.

ગઝલે-ફૂઝ-મુઝાબન-ભરતપુરવાલી-

યે તકાજા હય કીસીકા ખલતિજા પરદેમેં હો,
 પરદા દારોકે તવરસુલકી દુઆ પરદેમેં હો
 નાઝબી પરદેમેં હો અય ના-અદા પરદેમેં હો,
 લુટકી જો બાત હો બેહર ખુદા પરદેમેં હો.
 તેરે સદકે ચારાગર ખુલને ન આએ રાઝે ઈશ્ક,
 મેં મરીઝે હીજ હું મેરી હવા પરદેમેં હો.
 તુમકો પેહચાને હકીકત મેં વો આંખે હેં કહાં,
 મેં તુમ્હી જાનો કે કહાં ઝાહીર હો ક્યા પરદેમેં હો.

(૧૨)

ક્યું પસંદ આએ લગ્ના ઉસકો ખુલ્લા નામ મેરા,
યા ધલાહી મુદતોં તક ને રહા પરદેમેં હો.
મેરા દાઅવા હય કીસી સુરતસે છુપ સકતા નહીં,
વો અગર ઝાહીરમેં હો અય ફ્રમા યા પરદેમેં હો.

ગઝલે-અમીર. —:□:—

ધિક્કમેં જસે ગુઝરને હય ગુઝરને વાલે,
માતકી રાહ નહીં દેખતે મરનેવાલે.
દાગ દીલસે મેરા કહેતા હય રેહ ઉનકા નેખન,
દેખ ધસિ તરહ ઉભરતે હય ઉભરને વાલે.
આખરી વકતબી પુરા ન કીયા વઅદઅે વસ્ત,
આપ આતેહી રહે, મર ગયે મરને વાલે.
ઉઠે ઝોર કુચઅે મહબુબમેં પહોંચે આશક,
યેહ મુસાશીર નહીં રસ્તે મેં ઠહેરને વાલે.
જાન દેનેકો કહા મેને તો હસકર બોલે,
તુમ સલામત રહો, હરરોઝ કે મરને લાલે,
બઝમ માતમમેં કબી શમહીકો આજ છુપકર,
ઝો મેરે સોગકે પરદેમેં સંવરને વાલે,
આસમા પર ને સીતારે નીકલ આયે અય અમીર,
યાદ આયે મુઝે દાગ અપને ઉખરને વાલે.

ગઝલે-દાગ —:□:—

સખ લોગ જીધર વોહ હય ઉધર દેખે રહે હય.
હમ દેખતે વાલોંકી નજર દેખે રહે હય,
કોઈ તો મીલેગા સરે ખાઝાર મોહબબત,
દીલ દેખ રહે હય વોહ જીગર દેખ રહે હય.

(૧૩)

કુચ્છ દેખ રહે હય દીલે ખીસ્મીલકા તડપના.
કુછ ગૌરસે કાતીલકા કુન્નર દેખ રહે હય.
પહેલે તો સુના કરતે થે આશિકકી હકીકત
અખ આંખસે વોહ આઠો પહર દેખ રહે હય.
ખત ગયરકા પદતે થે જો-જો ટોકા તો વોહ બોલે,
અખબારકા પરચા હય ખબર દેખે રહે હય.
કયું કુદર હય દીદાર સનમ હઝરને વાએઝ,
અલ્લાહ દીખતા હય બશર દેખ રહે હય.
મય ઢાગ હું મરતાં હું ધધિર દેખીયે મુઝકો,
મુંહ ફેરકે યેહ આપ કીધર દેખ રહે હય,

નાટકે-સંસાર લીલા—તજે-કવાલી

ધિકકે બાબરમે જુડી મહોબત લાયેગે,
લુટને જોબન જો આયે હયે; વોહો લુટાકર જાયેગે,
મેરી બારા બરસકી ઉમરીયાં જોબનકા ઉબાર હય,
અખર તલવાર હય આંખે કટાર હય.
જુસ્કો દેખા બસ તીર હમને ફેંકા વોહો ખીસ્મીલ-શીકાર હય,
મેરે સીને પર કુચ્ચે અબાર હય.
મુજસે મહોબત વોહો બરછીકી ધાર હય,
દેખ પતલી હમાનસી કમરીયાં, સાવરીયા લાચાર હય-મેરી.

ગઝલે-નીમકે—નધ-કવાલી—

મેં ખુબ સમજતા હું કે તુમ કોન હો કયા હો,
ગર કુદર ન હોતા તો કેહફું કે ખુદા હો.
આબીર મે તો અહેમદ હો મહમદ હો બશર હો,
બાતીનમેં ખુદા જાને કે તુમ કોન હો કયા હો.

(૧૪)

તુમ માલીકો મુખતાર હો બખશો જીશે ચાહો,
અસ્લાહકે બદે હોકે બદોકે ખુદા હો.
તુમ ચાંદકે દુકડે હો યા હો હુસ્નેકે પુતલે,
જીસ રંગસે હો ગરબકે મેહબુબે-ખુદા હો.
દેખેં તો તેરી તેગ ગલે કીશકો લગાએ.
દુલ્હા હય વહી જીસકી દુલ્હન અયસી કઝા હો.
તુમ લગજતે દરદે જગરી પુછતે ક્યા હો,
જબ તુમ હો નીમક પાસ તો શીર ક્યું ન મઝા હો.

ગઝલે-અલીમ.

—:□:—

બુલબુલ હું મેં ઉસ ગુલકા જીસ ગુલકો ખુદા ચાહે,
કુરાંતે બહીસ્તીકો ક્યાં મેરી બસા ચાહે.
કાએબ મેં રખા ક્યા હય, મંદરમે રખા ક્યા હય,
લે લે કદમે મુરશદ ગર હકસે મીલા ચાહે.
રખ યાદગુરુ મુરશદકો રેહ પાસ તું મુરશદ કે,
બખશીશ ને અગર અયે દીલ તું રોએ જળ ચાહે.
મય પીતે હું મસ્તાને તેરે ધરક કે દીવાને
અય મેરે જલ્સે શાને જીશકો દીયા ચાહે.
પુંછેગા ને વો મુજસે શયદા હો મીયાં કીસ્કે.
કેહ દુગા અલીમ ઉસસે જીશકો કે ખુદા ચાહે,

નઘ-કબાલી-તજે-ગઝલ—

તેરા જલવા નજર આયા જમાલે દોજહાં બનકર,
દો આલમ દીલમે રોશન હો ગએ અરઝો સમાં બનકર.
અનલહક કુએ ધઝની શમ્શ ઓર મનસુર કાં કહેતે,
ન આતા ઉનકે મુંહસે તું ખુદ મુતલગ બઝાં બનકર.

(૧૫)

હરમ ઓર દેરમે જસ દમ હુવા ઇઝહાર વેહદતકા
તો નાકોસોઠે મુંહસેથી સદા શોકે અઝાં બનકર.
ઉખાંડે પાંઉ મલકિનોકે ખુદા બંદોકે જખ તુને
તો ખુત ઝુકે ઝુકે સીજદેમે ગીરે અજઝો ખ્યાં બનકર.
ખીઝાંકા ખાફ કયા હય શીર ભલા ઉસ બાગે વહેદતકો,
મુહારીઝ જસકે કુલોંકાં વોહ ખુદ હો બાગખાં બનકર.

ગઝલૈ-ઈખલાસ.

—:□:—

ન રખખેગી ઝીન્દા મોહખખત કીસીકી,
હમે લે ઉંડગી વેહ ચાહત કીસીકી.
મુઝે નીંદ કયા આઝમે પુરકતકી શખમેં,
કે ફિરતી હે આંખોમે સુરત કીસકી.
જહાં મેજ દે અપને બન્દે કો માલિક,
ન દોજખ કીસીકી ન જન્નત કીસીકી.
તડપતા મુઝે દેખકર યું ન હસતે,
અગર તુમકો હોતી મોહખખત કીસીકી
કબી દેખ લેતા હું અથ માહ તુજકો,
કે મિલતી હે તુજમેં શખાહત કીસીકી.
ફકીરી મે યા રખ વોહ હીમખત અતાકર,
સમાઝમે ન આંખો મેં દૌલત કીસીકી.
કરે કોઈ ઈખલાસ શીકવા તુમહારા,
મગર તુમ ન કરના શીકાયત કીસીકી,

નાટકે-સંસાર-નોકા—

સ્વામ જુલે હીડાળા કુંજન બનમેં ! કુંજ બનમે મધુ બનમેં,
લતાઝમેં પુખ્તોંકા, જુલેમે કયા જુલાતી હઝમે ?

(૧૬)

પવનકે ઝોંકામે કયેસી મુગધ આતી હંએ ?
 પવનમેં ઝુકાતે શાખે સમા દીખાતી હંએ ?
 મદનકો ગોદમે લેકર, એહ સખ રમાતી હંએ ?
 બસ ગર્ભ સાંવરી સુરત એહ નયનમેં ?—શ્યામ•

નાટકે-ભુલનો-ભોગ-તળે-ઉસ્તાદી—

મોરે સરપે ગાગરીયાકા ભાર, સાવરીયા લે ઉતાર,
 હાય હો ગધ હું મય તો મેઝાર મેઝાર.—મોરે.
 પત્નીયાં ભરન મોરી કમર લયક ગધ,
 ચલન ચલન ગાગર સર હલ ગધ, કગન રહી હું પુકાર,
 મય હું નારી, ભોલી બિચારી, હાય દીને મોગરી.—સાંવરીયાં

ગઝલે-અફઝલ— —:□:—

કફન કેહતે હેં જીરકો ખિલચતે દરબારે કાતિલ હે,
 લહલ કેહતે હે જીસકો આશિકાકી છત્રે-મંઝિલ હે.
 ધનયાતસે ખુદાકી દોનો નતિય એકસા દિલ હે,
 મેં હું કલકા મુશતાક ઓર આમદા કાતિલ હે.
 લગાઓ લાખ એટિ પૂર ન ઢટા હે ન ટુટેગા,
 કહાં હે-શીશએ-મય, એહ હમારા ખું ભરા દિલ હે.
 જલાએગી તેરી બરકં ગઝલ હમની તો દેખગે,
 નહી એહ તુરે-સીના, આશિકે ખેતાય કા દિલ હે.
 તસવ્વુર આરઝીપર તુર જાનાં કાં-કહાં રેહતા,
 ન ઈસ કાબિલ મેરી આંખેં ન ઈસ કાબિલ મેરા દિલ હે.
 વોહ લેકર હોગએ ચલતે મેં કેહતા રેહ ગયા અફઝલ,
 મેરા દિલ હે, મેરા દિલ હે, મેરા દિલ હે, મેરા દિલ હે.

(१७)

नाटकेअछुता-दाभन—तर्जे—डोरस—

हय नमाना औरतोङी अइसरीका यार,
 क्युं के शौहर हय नेइके ताभेदार.
 भई अटारा अन गया हय, और औरत भेइरकार,
 क्युं के शौहर हय नेइके ताभेदार.
 आनदी से शीरती हय येह छेके भेदरकार,
 छोउ के घर शौहर के नय हम राहे अगयार.
 भई भीयारा घरमे अयके नावीयां इटकार,
 क्युं के शौहर हय नेइ के ताभेदार—(३ वार)

गजले-जलील. —:—:—:

कलेग यामकर नम दीन जले इरीयाद करते छे,
 अुताने संगदीन विसदम अुदाके याद करते छे.
 समजते छे हमको अेक दीन मअ्याशुक अतना हय,
 इलकसे पुछते छे कीस तरह इरयाद करते छे.
 हमारी अे अुदीका हाव वे पुछे तो अय कासीद,
 तो केहना होश छतिना हय के तुमको याद करते छे.
 जरा भीलनां—जरा भीयना—जरा नरभी—जरा गरभी,
 भजे लेले के वे अिशाक पर भेदाद करते छे.
जलील आसां नहिं आयाद करना घर भेडोअतका,
 ये अि-काम हय ने नादक—जीदगी अरयाद करते छे.

सोनेरीजण—

राग-गजल

दीवदारकी हर यादमे न्नेअन गया तो क्या हुवा;
 ये गुल अदन कीस कामका. दिल्दारकी यारी भीना,

(૧૮)

દિલદાર નહિં તો હમ નહિં, જોગન બની તો ક્યા હુવા;
(વે) ઇશકી દહેઝત બીના, ના ચયન દિલ પાવે કહીં;
જપતે ઝાંપે નામકો, હમ બી ગયા તો ક્યા હુવા;
હીરા મીઝા મેતી મીઝા સૂરત મીલી, સખ કુછ મીઝા;
દિલદાર આ કે ના મીઝા, જોગન મીઝા, તો ક્યા હુવા.

ગઝલે-ઈશક—નઈ-કબાલી—

લે લીયા હંસ હંસકે દીલ અબ હઝે તરસાને લગે,
આહનેવાલોપે અપને ક્યા ક્યા ગઝબા દાને લગે.
કમસીનીકા ચે તકાઝા ઝોર વડક પનકા મીઝાજ,
ચારહી દીનમે મેરે મીલનેસે ફરમાને લગે.
જમ તલમ મેને કીયા બોસા લમો રૂખસારકા,
મુસકુરાકર નાઝસે આંખે વો દીખલાને લગે.
વસ્ત્રકી શબ આઝ તો વો બોલે બન દીજઝ,
બસ ધડીબરમે કમર અયસે વો ધબરાને લગે.
ઝેક દીન વો થા ન આંખે તક મીલતે થે કબી,
શુક હય હંસ હસ ગલેસે અબ લીપટ બને લગે.

નાટકે-નુરે-ઈસ્લામ-કબાલી—

ફિર ગયા દિલ દહેઝસે, કામેકા—દરમાં હો ગયાં,
બુત પરસ્તિ છોડકર, રોમન મુસલમાં હો ગયાં.
દિલમેં જો અરમાંન થા, પૂરણુ વ્હો અરમાં હો ગયાં,
કયદખાનેમે—મેરી બક્ષીસકા સામાં હો ગયાં.
યા બંદીયે ઇસ્લામ હયે, ગુરબત હમારા કામ હય,
અધસે આરામ હય અબ દિલ-ગુર્નીસ્તા હો ગયાં.
જો પહડે કલમા શહાદત, ખુશ ગયે જન્મતકે દર,
હસ બહિસ્તીકે લીયે, જન્મત અયવાં હો ગયા.

(૧૯)

શાકી રાહ શાકીદ તુઝપર મહેરકા રખ તું નજર.
તુરે ઇસ્લામ ઇસ કશમે, અખ તુમાયાં હો ગયા.

નાટકે-અછુતાદામન—તર્જો-લજન—

જગકો દોરગી પાયા મુરખ ક્યું લલયાયા.
કાઇ રખમે ફેજ-રીસાલે કાઈ આદકે શાલ-દુશાલે,
કીસીને તો કમલહી ના પાયા મુરખ ક્યું લલયાયા.—જગકો.
કહીં અથે રહેમત બરસે કોઈ બુન્દ પાનીકે તરસે,
કહીં ધુપ હય કહીં છાયા, મુરખ ક્યું લલયાયા.—જગકો.

નાટકે-ખાકી પુતલા—કંવાલી—

પાક બન દીલ સાફ રખ અગ્ગોર વાદ કર ગફારકી,
ખાખ હય ખેખાક હય ચેહ જીન્દગી દીન ચારકી.
દીલપે જલ્લ કર, ખો ન સલ્લ, નહી આફતસે ધમરાનાં,
રખ ભરોંસા તુ ખુદાપર રાહબર વો ઈનસાનકા.
ટાલ દેગા સખ મુસીમત ખ્યાન ધર રહેમાનકા,
દીલકો થામ, બચ, કુચ્છ ખીયાલ કર, ઘેઠકે નહી આના.
ફંદા હય, ચેહ તુજપે બન્દે. જાત હય શયતાનકા,
મત ઉલજ તું ઇસમે પ્યારે, હુએ જરૂર ઇમાનકા.

ગઝલે-આશકે—તર્જો-કંવાલી—

બહેકનેવાલે આપકે સખ ચાર બન ગયે,
સમઝાને વાલે મુક્ત ગુહનેગાર બન ગયે.
હમને તો દીલ દીયા તુમ્હે દીલદાર જાનકે,
ક્યા તુમકો હો ગયા કે દીલ આઝાર બન ગયે.
ઉસ ગુલ બદનકે ઇશકમે આતી નહીં હય નીંદ,
ખીશતર કે તાર મેરે લીયે ખાર બન ગયે.

(૨૦)

બાઝારે મીસરમેં મેરે યુસફકો દેખકે.
સૌ જાસે અહલે દીદ ખરીદદાર બન ગયે.
શુલ ખાયે ઉસકે ઇશકમેં આશકને ઇસ કદર,
દીલ ઓર જીગર તખતઝે શુલજીગર બન ગયે.

નાટકે-અરુણોદય-કન્વાલી-

આય ખાકે હીન્દ તેરી અજમનમે ક્યાં ગુમાં હય,
દરિયાયે ફૈજે કુદરત તેરે લાઝે રવા હય.
ઝૌતમને આજરૂ દી ઇસ મામદે કુલતકો,
સરમદને ઇસ જમીં પર સન્કે કીયા વતનકો.
અકબરને જામે-ઉલ્કત બખ્શા અન્જુમનકો,
સીંચા લહુસે અપને રાજાને ઇસ ચમનકો.
બરસોસે હો રહા હય નામો નિસાં હમારા,
ફુનિયાસે મિટ રહા હય બરહમ સમા હમારા.
ગુન્ચે હમારે દીલકે ઇસ આગમેં ખિસેજે,
ઇસ ખાકસેં ઉઠે હય ઇસ ખાકમેં મિલેંગે.

બજલે-નૈયર-ખુરશીદજાન-

સદકે અય જોશે જુનુ હમ કયાથે ઓર ક્યા બન ગયે,
શુનવચ્ચે હસરત હમારે ખાર સહરા બન ગયે.
પરદ એ મહમીલસે નીકલે ખાક ઉડાતેકે લીઝે,
પહલે લયલાથે પર અબ મજનું સરાપા બન ગયે.
સચ્ચે આશીકકો ભલા બદનામી ચોંકા ગમ હય ક્યા,
અપને યુસુફ કે લીયે જબ હમઝુલેખાં બન ગયે.
હીકે મઝહબમેં નૈયર કુદર ક્યા ઇશ્લામક્યા,
હમ બરેહમન બન ગયે હમ શીખે અબખા બન ગયે.

(२१)

नाटके—संगीत सिद्ध संसार—

देवके दीदार उसका दिल दिवाना हो गया,
तेजसे लखपुर है वो रवि धरसे जल रहा—
अंद आगे है रभी पर यमक उसमे छा रही,
जम जुलेगी वो तभी क्या क्या जुबन होगा यहां—
तीर जैसे है लवे दीव याक गिरसे हो गया.
शांत सुरत देवतेही दिल निशाना हो गया—

नाटके—महादण्ड शिंदे—गजब—

हय आरजु दीवमे येही हींदु मुसलमान अके हो,
दल नय सारी दुस्मनी हीनभीवके दीवसे नेक हो.
भजहुअपे अपने युस्त हो चन्सानकी यह टेक हय,
गौरसे देवा अगर अदलाइ सगका अके हय.
अक्यकी हाकल भीरादर लर रही दीगंतको,
आगे अठकर अक्य—मणसे दशको उद्धार हो।

नाटके—माहताये जहांन—गजब—

दोनो में दीव मेरा हय धसे हुं के उसे हुं,
अके गयर अके सगा हय धसे हुं के उसे हुं.
दोनो मरीज प्यार—के दोनो गलेके हार,
भोसा मेरा दवा हय धसे हुं के उसे हुं.
हकदार भय हुं दीव मेरा दीवदार मुझे हो,
शीटकार गयर पर करो आर प्यार मुझे हो।

गजबै—कुवाली—गोहरजन—

दीव उसके तमपुरमे जो पहलाये डूवे हय
कुरकतमे भजे वस्त्रके हम पाये डूवे हय

(૨૨)

શીકવાતે તુમ્હારા ન ફલકડી હે શીકાયત,
હમ અપને કીયેકી યે સજા પાએ હુવે હંય.
તારોંકી તરહ ઇનકી બી ગીનતી નહિં મુમકીન,
હમ ઇતને તેરે ઇશ્કમે હમ પાએ હુવે હંય.
જારે ગુલે ઉમ્મીદસે અય શાને કરીમી,
હમને જો તેરે સામને ફેલાએ હુવે હંય.
અય દરદ ન ઉઠના કે નીદામત મુજે હોગી,
આગેશે તમન્નામે વો આજ આએ હુવે હંય.
ફેલે હમ ઇસે શરમ-હયા નામ હે ઇસકા,
ખુશવત મેબી આશીકશ વો શરમાએ હુવે હંય.
કમ પાકે કોઈ આએગા ખંજર મેરે આએ,
અફલાક મેરે નામસે ચરરાએ હુવે હંય.

અઝલે-અસીર-વહીદતમન—

અય સરપર હાથમે સાગર ખુમાર આંખોમે હે,
અએ ખદદુર આજ અય સાકી ખદાર આંખોમે હે.
મે પલકોપે ઉઠાલી દેખકર ઉસકી શખીહ,
મર દમે દીદા નહીં તસવીરે યાર આંખોમે હે.
નૈદ આએ તો કહાં પાએ તસવીરે યાર આંખોમે હે,
ખાઉં ફેલાએ કીસીકા ઇન્તેઝાર આંખોમે હે.
ઈન્ પ્યાલોંસે શરાએ વસલકી આતી હે ખુ,
રાત જાગે હો કહાં જસકા ખુમાર આંખોમે હે.
સુરમાં મનઝુરે નઝર હે ઉનકી ચસ્મે નાઝકો,
મં સમજતા હું મેરે દીસકા ગુલવાર આંખોમે હે.
એક તો તીરછી નજર ઉનકી છુરીસેં કમ નથી,
જિંદગી ખંજર સુરમાએ દુઆલા દાર આંખોમે હે.

(૨૩)

હાથ કીરમત હિસીકી સુરતકા તરસતાહું અસીર,
દીલમેં હે જો ગુલખદન ગુલઊઝાર આંખોમેં હે.

મઝલે-સઘદ-તજે-કંવાલી—

વો જાતે જાતે મેરે દીલપે આંખ ડાલ ગએ,
ચલો તડપનેકી સુરત તો એક નીકાલ ગએ.
શખે વીસાલ વો કીસ પ્યારસે યે કેહતે હૈ,
કે અખ તો દીલસે તુમ્હારે ગમે મલાલ ગએ.
કુચ્છ ઓર ખન ન પડી ઉડતે ઉડતે પહલુસે,
વો દીલકે સાથ જીગર પર ખી હાથ ડાલ ગએ.
ખુદાકા શુકર હે હીલેસે વો અયાદત કે,
મરીઝે દરદે મોહખ્યત કો દેખ ભાલ ગએ.
ન પુછા હાલ હમારા જીનુકે આલમમે,
જીગર ગએ તેરી ધુનમે શકીસ્તા હાલ ગએ.
ઝહે નસીબકે ધનની તો આરઝુ નીકલી,
વો આજ પ્યારસે બાએ ગલેમેં ડાલ ગએ.
દીખાકે ચાંદસા ચહેરા દમે આખીર અપના,
સઘદ વો તને બેલમેં જાન ડાલ ગએ

મઝલે-શયદા-હસીનાબન—

શીકલ દીખલા મુજે એકપાર મદીને વાલે
હું તેરા તાલીબે દીદાર મદીને વાલે.
તેરા પ્યારા હય હકીકતમે ખુદા કા પ્યારા,
પ્યારા લગ્ગા હય તેરા પ્યાર મદીને વાલે.
શખે મેઝરારાજ પસંદ આઈ ખુદા કો ક્યા ક્યા,
પ્યારી પ્યારી તેરી ગુફતાહે મદીને વાલે.

(૨૪)

સખ નખી તાબઝે-ફરમાન હે તેરે મવલા,
અખીયા કા હય તુ સરદાર મદીને વાલે.
સખત મુસ્કીલમે ગીરફતાર હે શયદા તેરા,
અલમદદ સૈયાદે અખરાર મદીને વાલે.

ગઝલે-સાબરીબાન. —:□:—

કહાંકી શાખીયાં આ રખ ભરીયાં મેરે નાલેમે,
તડપનેકી સીફત પયદા હુઈ તડપાને વાલેમે.
તેરે સોઝે બુદાઈને બી કીહે તુરકા તર ગરમી,
પડી હે રાતસે કુચ્છ કુટ મેરે દીલકે જલેમે,
ચલે અખ બાગ્યાં હમ દેખ લે તુ અપને ગુલશનકે.
ગુલોંકી છુ ગુલોંમે રંગ હે લાલેકા વાલે મેં.
પુકારેં ચાંદકે જસ શખ કોઈ આંખોમે શીરતાહો,
હમારા ચાંદ દો •દાલોંમે હે, તુ એક હાલે મેં.

ગઝલે-કમાલ—શારતબાન-અજમેરી—

કયા બતાઈં કયા મુજે અય બંદા પરવાર ચાહીયે
એક તુમાસા ખુશસુરત દીલકે અંદર ચાહીયે.
બાંધતે હે તુમ અબસ ઈતની બડી તલવાર ક્યું,
તુમ તો નાઝુક હો તુમ્હે છોટાસા ખંજર ચાહીયે.
કમસીની હે તો નીરાલી હેં ઝીંદ-બી યારકી
ઓર યે કેહતે હેં દીલ-દીલકે બરાબર ચાહીયે.
ઝીંજહે કરનેકા તરીકા યાદ હી અબતક નહીં,
વકતપર જહના તુમ્હે અદલા હો અકબર ચાહીયે.
હોસલા પુરાતો હો જાએ રાહીદે નાઝુકા.
રહમે બીરમીલકે લીયે દામાને મરશર ચાહીયે.

(૨૫)

અપને નાવીકસે કહો ઉતરે જીગરમેં ઝોરબી,
ધસ તકાઝકે લીઝે પદલા બરાબર ચાહીયે.
છોડદો ધનકો જીનોંકી દોસ્તી અચ્છી નહીં,
અય કલામ અય તો તુંમહેં અલ્હાકા ડર ચાહીયે.

ગઝલે-મીરઝાં—સાહબખાન

કીસ્સા બી મેરી શામે તફકુરકા તુલ હે,
શીર ચેબી હે કે ઉંનદી તખીયત મલુલ હે.
ખીન આરઝુએ યાર ચે જીના ફકુલ હે,
જો લાખ અશરતે હોં મગર અયપે ફુલ હે,
કયું લક્ઝે આરઝુપે ખીગડતે હેં આજ વો,
ક્લતક તો કેદ રહે ચે કે સમ કુચ્છ કબુલ હે.
ના કામ ના મુરાદ રહા મેં તમામ ઉમર,
ય આપકી ખતા નહી હે મેરી ભુલ હે.
હમ-નકદ-ખાન દેતે હેં બાઝારે ઈશ્કમેં,
ઈક્રાર આપ કરેલેં તો કીમત વસુલ હે.
રંગોમે રંગ હે તુંહી જીઓમેં જી તુંહી,
ગુનઓમે ગુનયા હે તુંહી ફૂલોમેં ફુલ હે.
મીરઝાં ખિયાલે ખામ કુ ઉમ્મીદે વરલે યાર,
ચે આરઝુ અયસ ચે હસરત ફજુલ હે

ગઝલે-જહીલ—તજે-કંવાલી—

હમતો કસુર વાર હુયે આંખ ડાલકે,
પુછો તો નીકાલે કયું ચે વોહ જોખન નીકાલકે.
કહેતે હંય આશીકાશે ચે અન્દાજ ચાલકે
રખદો કદમ કદમ પે કલેખ નીકાલ કે.

(૨૬)

નાદીમ હું જીકર છોડકે મે દીલકી ચોટકા,
કહેતે હય વોહ દીખાવા નહિ દીલ નીકાલકે.
દીલ દે કે બી વાહી હય તવાગમકા હોસલા,
કહેતે અબી સેં તો રખદો કલેગ નીકાલકે.
સુન્ને કો સુનયે શૌકસે આશીકકી દાસ્તાં,
લેકીન જરા સંભાલકે કલેગ સંભાલકે.
રાજ વસ્ત્ર પર તો ઉન્હે કર લીયા મગર,
પુછા બે વખત બોલે, કે ખાદ ઇન્નેકાલ કે.
છોટાસા ઇસ પરીકા બે કદ હુર દેખલે,
તોબા પે ફખતીયા કહે શામે નીકાલ કે,
લખી હય ખાદ કે ખુને જીગર યે ગઝલ જલીલ,
મીસરા નહી હય શએરકે દુકડે હય લાલ દે.

ગઝલે-એબાજ. —:□:—

ખીયાલે જલકે-લયલા જાન બન કર દીલમેં રેહ જતા.
જુનુંને કેસકા પરદા અગર મહમીલમેં રહે જતા.
વો ક્યા પાએ ભગ્ના તેરી કમરકો દુડને વાલા.
ખલક કર ઘરસે બે દીલ પહેલેહી મંઝીલમેં રેહ જતા.
કરે આદમ મુકામીલમેં અગર આચના બી હોતા,
મેરે મહેવસ તેરા મુંહ દેખકર મહેશીલમેં રેહ જતા.
હમારે ખુને નાહકકી શહાદતકો બહોત કુચ્છ થા,
બે એક ધબ્બા લહુકા દામને કાંતીલમેં રહે જતા.
ન યુ બે પરદગી હોતી ન ફસવાએ જહાં હોતા.
મજા જખ થા કે તુ એબાજહી કે દીલમેં રાહ જોતા.

(૨૭)

ગઝલ-સાગીર—

દીલ લગાલો તો મય તસ્વીરે-વફા બન જાઉ,
તુમ નીલાલો તો ખુદા બને મેં કયા બન જાઉ.
આસ ફેહતી હય કે હય યાસકા આસાન ઇલાજ,
ફરદકા હય યે તકાજા કે ફવા બન જાઉ.
તેરે કદમોપે પડે રેહનેકા મૌકા મીલ જાએ,
યા ઇલાહી મે તેરી જુલફે લયલા બન જાઉ.
નાલા કહેતા હય કે તુફાન અપા કર દુ મેં,
આંખ ફેહતી હય કે સાવનકી ઘટા બન જાઉ.
મેરી હસરત કોઈ બંદાહી બનાલે મુજકો,
ઓર ઉસ બુતકી તમન્ના હય કે ખુદા બન જાઉ.
વોહ પરી બનકે શમે વસલ અદાસે બોલે,
કયું કહે તો સહી અખ ઓર મે કયા બન જાઉ.
નહિ સાગીર હું મગર હય મેરા દાવા સાગીર,
યાર હાલે તો મએ હોશ-રૂઆ બન જાઉ.

નઈ-ગઝલ—

પહેલે તો શોકકે ખાદિ દરે મયબાનાં બનુ,
શીર તેરે જામસે બેખુદ બન મસતાના બનુ.
મસત શયદા બનુ રૂસવા બનુ દીવાના બનુ,
શોક કેહતા હય તેરે ઇશિકમે કયા કયા ન બનુ.
અસરે જોસે જુનુ દોનો તરફ હો યકસાં,
તુ અગર શમઅ બને મેં તેરા પરવાના બનુ.
જામસે વોહ મુરત પરેશાં નજર આયા હય.
દીલે સદ ચાક મયલા હય કે મેં સાના બનુ.

(૨૮)

મયકશો બાદે વહદતકા સુરે એસા હો,
ખુદહી સાકી બનુ ઓર ખુદહી પયમાના બનુ.

નર્ધ-કંવાલી-ગઝલ—

ન લટકો ખીડકીયોમેં ગીર પડોગી બેક કર દેખો,
ઈશારા મેંબી કરના હું ઝરા મેરી તરફ દેખો.
કીસી કમસીનપે નાહક તુમ અપની જન ખોતે હો,
ઝરાસા દેહો દીલ મુઝકો તો શીર મેરા છગર દેખો.
મુઝે માલુમ હય તુમ ગીર પડોગી આજ કલ પરશુ,
ઝરા નાઝુક બદન-પતલી કમર, કુછ ગૌર કર દેખો.
કીસી ગોરે બદનકો દેખકે તુમ હો ગર્ઈ શયદા,
હય કીસકી ઇન્તેઝારી, મેરી જાં મેરી તરફ દેખો.

નર્ધ-ગઝલ-કંવાલી—

જામે ઝમરૂદીકા હય દોર અનબુમનમેં,
તાઉસ નાયતા હય કીસ શૌખસે ચમનમેં.
અબરે બહાર પુરસે ખોલે જો બાલ સરકે,
કતરે ટપક ટપકે માતી બને લગનમેં.
માથેપે ચાંદની રખખી જો માહ જખીને,
હરકત હોઈ ફુલકો ચાંદ આ ગયા ગહનમેં.
ખુલવાઈ ફરફ કીસને ઢોળા લુહુ કીધરકો,
લયલા સમા રહી હય મજનુ કે તનબદનમેં.

ગઝલે-શીરોઝ— —:□:—

માસુક સે સય હે કીસીકો બી વફા હૈ કય ઉનકો હયા હૈ,
આશક તો સદા ધાર કે કુચેમે રૂના હૈ, પા બંદ રખા હૈ.

(૨૯)

મજનુ કોહવા ઇશક કબી એન ના પાયા, તન અપના ગુમાયા,
 હર હો જે બદન ઉનકે તો લેલી કી સદા હૈ, ઓર આહુઈ ભુકા હૈ.
 હમ ઉનકા મોહબતમે હે યે જનસે બેગ, અગ છના દુશવાર હૈ,
 રે અહી કોઈ પુછા ઓ ક્યું મુજસે ખફા હય. કયા મેરી ખતા હૈ.
 કીયા ખુબ નીકાલા હે નયા બુલમકા અંદાજ. સુનતી નહી ફરીયાદ,
 બે તેગ દાયા કરતે હે, યે જોરો-જફા હૈ, યે કંસી સળા હૈ.
 “ફીરોજ” હુવા ઇશકમે યે દાલ કીયુ અગ હર, ઓ વાયે મોકદર,
 ગયરોપે મરતે હે તુ ક્યુ ઉનપે ફીદા હૈ, અફસોસ કી જન હૈ.

મઝલે-ફીરોજ.

—:□:—

ઓ આશકું કા દેખ લો જન્કી ખુદી જનતી રહી.
 હમ મર મેટ હૈ ઇશકમે જગ દીલરખા જનતી રહી-ઓ.
 કંઈ ઝર ખાકર મરગએ કંઈ શીર કટાકર ગત ગએ,
 એ હસીનો કે રીતમ ગગ ખાક છન વાતી રહી-ઓ.
 કંઈ શુફી ઇસસે તરનએ કંઈ હુખકે મર ભી ગએ,
 લાંખો કા નયની નાકમે પેહે નાકે ખતલાતી રહી-ઓ.
 નઉસે-રવાંશિ આદશા હુ કી-ભી ઉસને ઘાતકી,
 રસ્તમ પહેલવાં કાભી યેતો જેર કરવાતી રહી-ઓ.
 દુનીયામે આકર ઇશકકી યેહી મઝા નો દેખલો,
 જગલાં વયદાન મે યે દીન રાત ભટકાતી રહી-ઓ.
 ઉમર ભર જરફા કલેજસે લગાતે હો રહા,
 વો જોશે જફાકે તીર મીજગાં હમપે ખરસાતી રહી-ઓ.
 ફેસે કેસે નવજાવાંતો કો જલાયા ઇશકને,
 જેસે સમે પરવાનેકે ભુનકર ખાતી રહી-ઓ.
 કયા ઇશક થા આશકું કો રખકી રહેમત મે જનદી,
 યે જખે મન્સુરકો સુલી યે ચખાતી રહી-ઓ.

લૈલી તો મજનુ પર ફીંગ મજનુ હુવા અશકે ખુદ,
 જખ ઇશકકી ધન્દી બજી તન મનકો લડકાતી રહી-ઓ.
 હીર-રાંઝાં કી તો શાદી હો ગધથી ખવાખમે,
 પાંચ પીરોકા કરામહ જખ નજર આતી રહી-ઓ.
 ઠોકરસે મુરદેકા જલાયા ઇશકસે તખરેજને,
 કુમ્મેઇ જન્વાકી શદાથી વોહ ખીચ પાની રહી-ઓ.
 ઇશ મરીજે ઇશકકા દાર કહીં મીલતી નહી,
 જખ મીલી ઓ દીલ રૂખા સારી મરજ ખતી રહી-ઓ.
 અખ જમાના હે ઠગાંકા દેખલો તુંમ દોરતો.
 નદી જે થી વો ઘટ ગઈ, બુરાઈ નજર આતી રહી-ઓ.
 શોકસે આયેથે કીયા પરવાના ખનકર જલગયા,
 માસ ખાકર ખુન પીકર હડી પીસવાતી રહી-ઓ.
 ચાર દીનકી જન્દગીમે કુછતો અપના કર ચલો,
 ધન-દૌલત કી હવસ અખતો ખતી રહી-ઓ.
 હાયા કયા ગિલટા જમાના આ ગયા હવ અએ “ફીરોજ”,
 જસકા પાલા નાજસે ખંજર વો બતલાતી રહી-ઓ.

ગઝલે-મહમુદશાહ—

ચલો સખી અજમેર નગરકો ખવાજાકા જેખન દેખ તો લો,
 પુલોંકી ચાદર માથે ઓડે વોહ મનમોહન દેખ તો લો.
 નુરે ઇલાહીકા મેહ અરસત હે ખવાજા પીયાકી કુલી બહાર,
 દુલા ચીશતી ખન બેકો હે આકે દરશન દેખ તો લો.
 સજ રચી હે ધુમ મચી હે ગુન ગાવત હે હુરો મલક,
 કમસો સજે હે ચોખટકો મોરે ખવાજાકા આંગન દેખ તો લો.
 જે માગત હે ચીશતી પીયાસે બર પાવત હે મનકી મુરાદ,
 દે તુ કાના અન બીકારીકો ખાસા ભોજન દેખ તો લો.

(૩૧)

તુમરે ડગરવાપે આન પડા હય મહમુદશાહ અય ગરીબ નવાઝ,
ગયેર ભયા હે હાલ મોરા તુમ ખોલકે ચીતવન દેખત લો.

ગઝલે-શૈક્ત— —:□:—

પરદેસે અયાં રૂખકી જામ જલ્લગરી હોગી,
મુસાકી તરહ હમકો બે ખખરી હોગી.
હો બવે અગર આશક ઉસ સુરતે ઝેખકા,
કાસીદસે ભલા ક્યું કર શીર નામાખરી હોગી.
કાસીદ યે પતા કમ હયે કયા કુચએ બનાકા,
દસ ખીસ ખટે હોંગે જીસ બ વો પરી હોગી.
કોમ્બી નહી હોગી હમરાહ મેરે મરકદમે,
હોગી મેરી તનદાઘ ઓર બે ખખરી હોગી.
જલ્લ જતા હયે જો ઉગતા હયે સખઝ ચેખ્યાખીદા,
શૈક્ત તેરે મરકદપે કયા ખાક દરી હોગી.

નઘ-ગઝલ-તજ્જે-કવાલી—

યે જલ્લવા કીસીકા હે સમાયા મેરે દીલમેં,
આંખામેં હૈ હસરત તો તમન્ના મેરે દીલમેં.
જીસકા ન નશાં કાઅબા વ જીત-ખાનમેં પાયા,
વોહ શાખ સરાપા, નઝર આયા મેરે દીલમેં.
હે શાકેમેં દીદારકે દર રંગસે બહીર,
ખરકે શરરે તુરકા જલ્લવા મેરે દીલમેં.
જાં તનમેં હે ઓર જાનમેં જાનાંકી હે તસવીર,
શોઅલેમેં ઝીયા ઓર વોહ શોઅલા મેરે દીલમેં.
ક્યું સીનઅતે ખેચુનીયે સાનેઅ-પે નદું જાન,
કતરેમેં વોહ દરીયા હે વોહ કતરા મેરે દીલમેં.

(૩૨)

યક્ષાં સે રહે ઈશ્કમેં કુક્ર ઝોર ઇસલામ,
કાઅબ્બા મેરે દીલમેં હે કલીસા મેરે દીલમેં.
દર આન નઈ શાન હે ઉસ ચારકી રહી,
હોતા હે તમાશે-પે તમાશા મેરે દીલમેં.

ગઝલે-હિન્દ-લાવની—

સરદાર કીઝે જતે હય સખી અદ્વાહને સખ અવતારન મેં,
જુર-નબી કી જત ભાઈ જખસે ચંદકી જત સીતારન મેં.
મુઝે દોજખકા લાલ ન મુના કીસી ઝોર કો વાદજ જ બહેકા,
હમ બંદે શાહે અરબ કે યહાં ક્યું કાયા જલે અંગારન મેં.
ખુદાને ઉનકો સખ દીયા કીસ જખત સે વઅફે કો પુગ કીયા,
એક સીસ હુસન અદેલા લડા—છે લાખ કટારન કી ધારનમેં.
એક દીન અયસા હોગા મયદાને હુશ બપા હોગા,
કુચ્છ મુઝ બેકલ કી મી યાદ રહે, એક મંચ બી હું દુઃખીયારનમેં.

તમામ શુદ્ધ.

તાકીદ ખરીદજો ! છપાઈજ્હાર પડી ચુકી છે ! આજેજ મંગાવો !

આજ સુધી કદી પણ નહીં છપાયેલી મોટામાં મોટી

—ગઝલ ની બુક—

❀ ગઝલે-હિન્દ. ❀

ભાગ ૧ થી ૮ ની, સવાશો ઉપરાંત પાનાની દળદાર બુક.

તદ્દન નવિન પ્રખ્યાત ગઝલ-કવ્વાલીનો મોટો ખગ્નનો. પચરંગી

બેનમુન જતકું પુઠું. છતાં કીમત ફક્ત એક રૂપીયા. પોષ્ટેજ ભુદું.

મગવાનું ઠેકાણું:—શાંચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

રાણીતળાય-સુરત.

❧ ડીટેક્ટીવ વાર્તાઓ. ❧

ચાર સાળની ચોરી	૦-૮-૦
ઘાડીની ડિફે મરીયમ અથવા ડાકુની દીકરી	૦-૧૨ ૦
ડીટેક્ટીવ કતરો અથવા બકરી કે બહેન ..	૦-૧૨-૦
ચોકટનો એકકો	૦-૮-૦
સાલનો એકકો	૦-૮-૦
હનુમાનની મુર્તિ અથવા ચક્રવર્તી ખુન	૧-૦-૦
અઠગ દિલાવગી અથવા ચાલક ચાર	૦ ૧૨ ૦
માવમત કે ખુન	૦ ૮ ૦

❧ નવીન વાર્તાઓ ❧

વસંત અંત ગલામ	૦-૮ ૦
મતી કે શંખણી	૦-૬ ૦
ભેદી રાજકુમાર	૧ ૮ ૦

❧ જાદુ-ટુઝર ❧

કોકશાસ્ત્ર	૧ ૮-૦
જુજન શિક્ષક	૧ ૪ ૦
જાદુકળા	૧-૦ ૦
જાદુકપ	૦ ૬-૦
ભય કર ભૂતાવળી	૦-૬-૦

ફરેક બુકો વી. પી. પોપ્ટથી ગવાના કરવામાં આવશે
માલ મગાવનારાઓએ પોતાનુ સરનામું હમેશા ચોખ્ખા
અક્ષરે લખતાં રહેવું. ફરેક માલની કીમત ઉપરાંત પોપ્ટજ
ખર્ચ વધુ વાંચવાલાયક બુકો મળવાનુ કેકાણુ—

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

ગાણીનગર સુરત.

—હમારા તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલી લોકપ્રીય બુકો—

જરૂર ખરીદો—ગહેલો ને પહેલો.

તદ્વત નવીન ગઝલ કંવાલીની બુકો ગુજરાતી
રૂ.૬, અને ઉર્દુ જખાનમાં.

ઝવહર મહેશીલ યાને પરસ્તાને ગાદર કી. રૂ. ૦ ૧૦ ૦

ગઝલે દિનદ ભાગ ૧ ૨ સાથે .. ૦ ૪ ૦

માસૂકે મેંશીલ યાને ખાગે ગુલશન .. ૦ ૪ ૦

ગઝલે અતાર યાને મોતીની માળા .. ૦ ૪-૦

દરખારે મેંડીલ . ૦ ૪-૦ ગઝલે દિનદ ૦-૨ ૦

ગઝલે રોશન. ૦ ૨ ૦ ગઝલે દીલરૂઆ ૦-૪ ૦

ગઝલે ગાદર યાને મેલકીય-ગાદર ૩ ૦-૨-૦

માસૂકે સુરત ઉર્દુ ગઝલે બુદબુદ .. ૦ ૨ ૦

પરસ્તાને મેંડીલ યાને ગઝલે-દીલ આગમ .. ૦ ૨-૦

ખાગે ગુલશન યાને માલીનકી બેટી . ૦ ૨ ૦

હશીનાકા મુજરા યાને કૃષ્ણકા ગજરા .. ૦ ૨ ૦

—ગુજરાતી ગાયનો વિગેરે—

સંગીતકેશનેઆફ ગાયન સપ્રદભા ૧ થી ૮ સચીત્ર ૧-૦-૦

સંગીતકેશનેઆફ ગાયન સપ્રદભા. ૧ થી ૮. ૦-૮-૦

લક્ષનાની લીલા યાને રમણી નલસ્ય (નોવેલ) ૦-૧૨-૦

અઠંગઉઠાવગીર અથવા ચાલાકચાગડીટનીરનો૧૧૦ ૧૨-૦

લખો—શાં૦ ચુનિલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

રાણીતખાવ-સુરત.

સુરત ખરાનપુરી ભાગળ, બાહવાળી પોળ, અનાવિલ લોગની ખાનુમા

આવેલા શ્રી “અનાવિલ બંધુ” પ્રા પ્રેસમા ગોવિન્દજી

હાથાભાઈ નાયકે છપ્યું

